

Wat is compost?

Composteren is het versnellen van het natuurlijke verrottingsproces van plantaardig (organisch) materiaal zoals wied, afgemaaid gras, bladafval, groente- en fruitafval, hout zaagsel, -krullen etc. Het eindproduct van het verrottingsproces wordt **COMPOST** genoemd.

Waarom compost?

In Suriname wordt over het algemeen veel gebruik gemaakt van kunstmeststoffen zoals Ureum, NPK etc. Het gevaar voor verzilting (te veel zout in de bodem) en de achteruitgang van de bodemstructuur is hierbij sterk aanwezig. Anderzijds wordt de waarde van het gebruik van natuurlijke (organische) meststoffen zoals kippenmest en stalmest niet voldoende onderkend. Deze zijn tegenwoordig echter moeilijk verkrijgbaar en soms kostbaar. Het zelf maken van compost en het gebruik daarvan bij de teelt van diverse gewassen als grondverbeteraar en plantenvoeding is daarom erg belangrijk. Ook wordt op deze manier plantaardig afval op een doeltreffende wijze verwerkt.

Waar wordt een composthoop gemaakt?

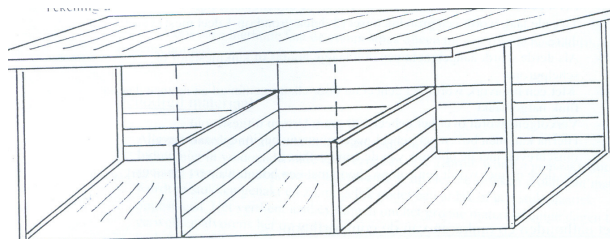
Afhankelijk van het materiaal waarvan wordt uitgegaan en de wijze waarop compost bereid wordt, zal de kwaliteit van het eindproduct ook verschillend zijn. Voor Surinaamse omstandigheid is het raadzaam, het compostmateriaal niet in een kuil te verzamelen, maar in een speciaal daarvoor bovengronds geconstrueerde houten of stenenbak, voorzien van een afdakje.

Het hierin verzamelde materiaal moet wel vochtig gehouden worden, maar er mag geen uitspoeling van voedingsstoffen plaatsvinden. Om verder geheel af te breken tot zwarte aarde dient de composthoop goed doorlucht te worden. Het is daarom niet raadzaam het compost-materiaal in een kuil op te hopen.

Constructie voor een compostbak:

Als materiaal kan gebruikt worden: bamboe, rondhout, planken of stenen. Het beste is een compostbak te maken voor permanent gebruik.

Belangrijk is om de constructie zo eenvoudig mogelijk te houden. (zie onderstaande tekening)

Constructie voor een compostbak

Vooraf voor percelen zonder waterbron is het belangrijk de dakbedekking enigszins waterdoorlatend te maken, zodat vooral in de regentijd voordeel getrokken kan worden van de regen, zodanig dat er geen algehele uitspoeling van de composthoop hoeft plaats te vinden.

Een composthoop op een schaduwrijke plek:

De eenvoudigste methode is om een **COMPOSTHOOP op te bouwen op een schaduwrijk plekje** op een droog gelegen ondergrond van een paar vierkante meters. De composthoop dient wel geheel afgedekt te worden met een stuk dik plastic of zinkplaten.

Composthoop op een schaduwrijke plek

Wat is er nodig?

Voor het maken van COMPOST is het volgende nodig:

- Vers (groen) materiaal zoals groene bladeren of vers gemaaid gras.
- Droog (bruin) materiaal z.a. droge bladeren, takjes zaagsel etc.
- Houtzaagsel en/of krullen, schelpgrond
- Kippenmest of stalmest
- Ureum: Dit wordt gebruikt als "starter" om het verrottingsproces op gang te brengen.

Het opbouwen van de composthoop

De hoop met afmeting 2.00 x 1.00 x 1.20 m. (lengte x breedte x hoogte) wordt laagsgewijs opgebouwd en wel als volgt:

- Eerst een laag groen plantaardig materiaal (± 25 cm dikte)
- Tweede laag wordt dan stro, droge bladeren, zaagsel (± 15 cm dikte) en een dun laagje landbouwkalk of schelpgrond
- Daarna wordt kippenmest of stalmest toegevoegd (± 2 cm dikte)
- Vervolgens wordt 100 gram Ureum over het geheel uitgestrooid.
- Het geheel wordt flink nat gemaakt.
- Hierna kan boven het geheel weer opnieuw begonnen worden met de opbouw van de composthoop tot een hoogte van 1.20 m is bereikt.

Het opbouwen van de composthoop

Het keren en nathouden van de composthoop

Nadat de hoop gereed gekomen is, moet deze op gazette tijden goed natgehouden en gekeerd worden.

Het natmaken geschiedt zodanig dat de hoop goed en gelijkmatig bevochtigd wordt. Dit kan het beste gebeuren met gieter of tuinslang met sproeier.

Bij het keren moet het buitenste materiaal binnen in de hoop terecht komen. In feite verschuift de hoop bij elke kering afwisselend naar links of naar rechts (of naar voren of naar achteren).

Het keren en natmaken van de composthoop

De tijdstippen van keren worden vermeld in onderstaand schema:

<u>Aantal weken na gereedkomen van de composthoop</u>	<u>Werkzaamheden</u>
2 weken	Keren / natmaken
4 weken	Natmaken
6 weken	Keren / natmaken
8 weken	Natmaken
10 weken	Keren / natmaken
12 weken	Compost gereed voor gebruik

Bij droog weer dient de hoop elke week natgemaakt te worden

Planten met compost

Compost na 2 weken

Compost na 1 maand

Planten met compost

Huisafval tot humus

Humus is net als compost het product, dat verkregen wordt van verteerd organisch materiaal.

Huisafval zoals eierschil, groente/fruitafval, theezakjes etc. kunnen op een hoop worden verzameld. Deze hoop zal door schimmels, bacteriën en bodemdierpjes gaan verrotten tot humus.

In humus zitten net als in compost voedingsstoffen, die de groei van planten kunnen bevorderen.

Samenstelling:

R. Kromokardi / R. Roopchand
Afdeling Agrohydrologie
Ministerie van LVV
Tel: 479112